

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการฝึกอบรมคณะกรรมการพัฒนาเด็ก สังกัดเทศบาลตำบล โดยใช้การเรียนรู้แบบแก้ปัญหาเป็นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียด ขั้นตอน และวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

1. การศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในหลักการ แนวคิด และทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้อย่างแท้จริง ตลอดจนสามารถดำเนินการวิจัยให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยจึงศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 เพื่อนำมาสร้างกรอบเนื้อหาการฝึกอบรม

1.2 ศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีของการเรียนรู้แบบแก้ปัญหาเป็นฐานของ ผ่องศรี เกียรติเลิศนภา (2536), ทองจันทร์ หงส์ดารมภ์ (2537), Allen and Duch (1998), Duch (1995), Cowedrow (1997), อภรณ์ แสงรัศมี (2543), มนัสภรณ์ วิฑูรเมธา (2544), อุดม รัตนอัมพรโสภณ (2544), เฉลิม วราวิทย์ (2531), และทองสุข คำชนะ (2538) มากำหนดขั้นตอนของการฝึกอบรมโดยใช้การเรียนรู้แบบแก้ปัญหาเป็นฐาน

1.3 ศึกษาแนวคิด หลักการ ความสามารถในการแก้ปัญหาของ สุมณ ธรรมวัฒน์ (2534), สุภัฏญา ยุติธรรมนนท์ (2538), Good (1973), รุ่งชิวา สุขดี (2531), Morgan (1978), สุวัฒน์ ไกรมาก (2544), กรมวิชาการ (2534), รศนา อัจชะกิจ (2535), Guilford (1971),

Torrance (1962 อ้างถึงใน ทิศนา แชนมณี, 2545), ฉันทนา ภาคบงกช(2528) , ประเวศ วะสี (2542)

1.4 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจการบริหารการจัดการศึกษาด้วยวิธีการถ่ายโอนการจัดการศึกษาในระดับอนุบาล 3 ขวบ จากโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำคู่มือฝึกอบรม

1.5 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย ที่เกี่ยวกับกระบวนการกลุ่ม การระดมสมอง การฝึกอบรม วงจรการพัฒนาคุณภาพงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในกระบวนการฝึกอบรม

2. การสัมภาษณ์นายกเทศมนตรีอำเภอปลายพระยา นายกเทศมนตรีอำเภอเขาพนม นายกเทศมนตรีอำเภออ่าวลึกได้ อย่างไม่เป็นทางการ เกี่ยวกับการถ่ายโอนการจัดการศึกษา อนุบาล 3 ขวบ จากโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสพช. ทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู และการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยดังนี้

2.1 เทศบาลตำบลเขาพนมรับการถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด จากกรมการศาสนา และทางเทศบาลให้การสนับสนุนงบประมาณ สำหรับการดำเนินงาน มอบให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กเล็กที่มีอยู่เดิมปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

2.2 เทศบาลตำบลอ่าวลึกได้มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนที่จะมีการถ่ายโอนการจัดการศึกษาให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.3 เทศบาลตำบลปลายพระยามีนโยบายจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในปีการศึกษา 2546 โดยได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการอบรมเลี้ยงดูและการจัดการศึกษาสำหรับเด็กอายุ 3 ขวบ ในปีงบประมาณ 2545 มีรูปแบบการบริหารงานร่วมกันระหว่างเทศบาลและชุมชน

3. การพัฒนาผู้วิจัย

3.1 เข้ารับการฝึกอบรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2546 จากแกนกลางสู่การปฏิบัติ

3.2 สนทนาขอคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการจัดการฝึกอบรม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการพัฒนาเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดกระบี่ 9 เทศบาล จำนวน 55 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการพัฒนาเด็กจำนวน 15 คน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลปลายพระยา โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้

- 1) เป็นเทศบาลตำบลที่จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้นในปีการศึกษา 2546
- 2) เป็นเทศบาลตำบลที่รับการถ่ายโอนอนุบาล 3 ขวบ จากโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- 3) เป็นเทศบาลตำบลที่มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย
- 4) เทศบาล และคณะกรรมการพัฒนาเด็กเห็นความสำคัญต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย และต้องการที่จะได้รับความรู้และให้ความร่วมมือในการฝึกอบรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย และเพื่อให้สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้อย่างครบถ้วนและมีความเหมาะสมตามสภาพความเป็นจริง ดังนั้นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 4 ฉบับประกอบด้วย

1. แบบทดสอบความรู้เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย
2. แบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย
3. แบบประเมินผลการฝึกอบรมเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย
4. แบบบันทึกผลการปฏิบัติงานในโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบทดสอบความรู้เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย

แบบทดสอบความรู้เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเพื่อวัดความรู้เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย ของคณะกรรมการพัฒนาเด็กก่อนและหลังการฝึกอบรม การสร้างแบบทดสอบความรู้เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร รายละเอียดเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความรู้ ความเข้าใจ และการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544

1.2 นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบทดสอบความรู้เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยเป็นคำถามปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูก ให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน

1.3 นำแบบทดสอบความรู้เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ตรวจสอบและพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมในการใช้ภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.4 นำแบบทดสอบความรู้เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข เรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับคณะกรรมการพัฒนาเด็ก สังกัดเทศบาลตำบลอ่าวลึกได้จำนวน 6 คน ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

1.5 นำผลการทดสอบความรู้เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยมาวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาค่าระดับความยากและค่าอำนาจจำแนก โดยใช้เทคนิค 50 % พบว่ามีความง่ายตั้งแต่ .16 - .83 ผู้วิจัย จึงคัดเลือกข้อที่มีความยาก .50 - .66 จำนวน 30 ข้อ และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .33 ขึ้นไป

1.6 หาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบทดสอบความรู้เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) คำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS – PC (Statistical Package for Social Sciences) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ .74

ตารางที่ 2 กรอบเนื้อหาในการสร้างแบบทดสอบความรู้เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย

กรอบเนื้อหา	จำนวนข้อ
1. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	2
2. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กปฐมวัย	3
3. การจัดสภาพแวดล้อมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3
4. สื่อและของเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย	2
5. การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย	3
6. การคัดเลือกและการพัฒนาความรู้ให้แก่ผู้ดูแลเด็ก	3
7. การจัดสวัสดิการสำหรับผู้ดูแลเด็กและเด็กปฐมวัย	2
8. การดูแลสุขภาพอนามัยสำหรับเด็กปฐมวัย	3
9. โขนานการสำหรับเด็กปฐมวัย	2
10. การจัดสรรความช่วยเหลือให้แก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2
11. การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ให้แก่ผู้ปกครอง	2
12. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองและชุมชน	3
รวม	30

2. แบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย

แบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความสามารถของการแก้ปัญหาเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย ของคณะกรรมการพัฒนาเด็กก่อนและหลังการฝึกอบรม การสร้างแบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ความสามารถในการแก้ปัญหา

2.2 สร้างแบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นคำถามปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยเป็นสถานการณ์ปัญหาทั้งหมด 10 สถานการณ์ จำนวน 40 ข้อ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน

2.3 นำแบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมในการใช้ภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.4 นำแบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับคณะกรรมการพัฒนาเด็กสังกัดเทศบาลตำบล อ่าวลึกใต้ จำนวน 6 คน ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

2.5 นำผลการทดสอบความรู้เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยมาวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาค่าระดับความยาก และค่าอำนาจจำแนก โดยใช้เทคนิค 50 % พบว่ามีความยากตั้งแต่ .50 - .80 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .33 ขึ้นไป

2.6 หาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบแบบทดสอบความรู้เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยใช้สูตร KR - 20 ของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) คำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS - PC (Statistical Package for Social Sciences) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ .79

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 กรอบเนื้อหาที่กำหนดเป็นสถานการณ์ปัญหาในแบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหา
เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย

กรอบเนื้อหา	จำนวนข้อ
1. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กปฐมวัย	4
2. การจัดสภาพแวดล้อมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4
3. สื่อและของเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย	4
4. การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย	4
5. การคัดเลือกและการพัฒนาความรู้ให้แก่ผู้ดูแลเด็ก	4
6. การจัดสวัสดิการสำหรับผู้ดูแลเด็กและเด็กปฐมวัย	4
7. การดูแลสุขภาพอนามัยสำหรับเด็กปฐมวัย	4
8. โภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัย	4
9. การจัดสรรความช่วยเหลือให้แก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4
10. การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ให้แก่ผู้ปกครองและการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองและชุมชน	4
รวม	40

3. แบบประเมินผลการฝึกอบรมเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย

แบบประเมินผลการฝึกอบรมเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นแบบประเมิน
ความคิดเห็นของคณะกรรมการพัฒนาเด็กที่มีต่อการฝึกอบรม มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวข้องกับ การประเมินผลการฝึกอบรม

3.2 สร้างแบบประเมินผลการฝึกอบรมเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย จำนวน 10 ข้อ
เป็นแบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ คือ ระดับ 1 (น้อย) ระดับ 2 (ปานกลาง) และระดับ 3
(มาก) กำหนดเกณฑ์ของค่าเฉลี่ยและการแปลความหมายดังนี้

0.00 - 1.49 หมายถึง น้อย

1.50 - 2.49 หมายถึง ปานกลาง

2.50 - 3.00 หมายถึง มาก

3.3 นำไปเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบ
ความเหมาะสมและการใช้ภาษา

3.4 นำแบบประเมินผลการฝึกอบรมเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย ไปทดลองใช้กับ คณะกรรมการพัฒนาเด็ก สังกัดเทศบาลตำบลอ่าวลึกใต้ ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถาม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงเป็นฉบับสมบูรณ์

3.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินผลการฝึกอบรมเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย ที่มีต่อการฝึกอบรม จากการทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขเป็นฉบับสมบูรณ์

4. แบบบันทึกผลการปฏิบัติงานในโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย

แบบบันทึกผลการปฏิบัติงานในโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นแบบบันทึกผลการปฏิบัติงานในโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย ของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างแบบบันทึก การประเมินโครงการ

4.2 สร้างแบบบันทึกผลปฏิบัติงานในโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย แล้วนำไป เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาดูตรวจสอบความเหมาะสมและกาใช้ภาษา

4.3 นำแบบบันทึกผลปฏิบัติงานในโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย มาปรับปรุง เป็นฉบับสมบูรณ์

การจัดทำเอกสารประกอบการฝึกอบรม

1. คู่มือที่ใช้ในการฝึกอบรม

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดเนื้อหาการฝึกอบรมเป็น 5 หมวด หมวดที่ 1 และหมวดที่ 2 เป็นความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกระบวนการที่ใช้ในการฝึกอบรม และความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดู และการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย สำหรับหมวดที่ 3 หมวดที่ 4 หมวดที่ 5 มีเนื้อหาย่อย 12 เรื่อง ซึ่งเป็นเนื้อหาที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหา เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กนำความรู้ที่ได้ ไปใช้ในการจัดทำโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและงานวิจัยเกี่ยวกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 นโยบายและแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย การพัฒนาเด็กปฐมวัย 0 – 5 ปี และ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 เพื่อนำมาสร้าง กรอบเนื้อหาของคู่มือการฝึกอบรม ดังนี้

ตารางที่ 4 กรอบเนื้อหาที่ใช้ในการสร้างคู่มือการฝึกอบรมคณะกรรมการพัฒนาเด็ก
สังกัดเทศบาลตำบล โดยใช้การเรียนรู้แบบแก้ปัญหาเป็นฐาน

องค์ประกอบ	กรอบแนวคิด
หมวดที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเพื่อการฝึกอบรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. กระบวนการแก้ปัญหา <ol style="list-style-type: none"> 1.1 หลักการของการใช้ปัญหาเป็นฐาน 1.2 ขั้นตอนการแก้ปัญหาในกระบวนการฝึกอบรม 1.3 บทบาทของผู้จัดการฝึกอบรมและผู้เข้ารับการฝึกอบรม 1.4 ประโยชน์ของการฝึกอบรมโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 2. กระบวนการกลุ่ม <ol style="list-style-type: none"> 2.1 จุดมุ่งหมายของกระบวนการกลุ่ม 2.2 หลักการสำคัญของกระบวนการกลุ่ม 2.3 ขั้นตอนการแก้ปัญหาในวงจรP-D-C-A 2.4 รูปแบบของกระบวนการกลุ่ม 2.5 บทบาทของผู้สอนในกระบวนการกลุ่ม 2.6 กิจกรรมที่นำมาใช้ในกระบวนการกลุ่ม 2.7 ประโยชน์ของการฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม 3. การระดมสมอง <ol style="list-style-type: none"> 3.1 หลักการในการระดมสมอง 3.2 ขั้นตอนที่ใช้ในการระดมสมอง 3.3 คำถามที่ใช้ในการระดมสมอง 3.4 ข้อควรปฏิบัติและข้อควรระวังในการระดมสมอง 4. การจัดทำแผนงานการพัฒนาเด็กปฐมวัย <ol style="list-style-type: none"> 4.1 การแบ่งประเภทของแผนงาน 4.2 ขั้นตอนสำคัญของการจัดทำแผนงาน 4.3 ส่วนประกอบของโครงการ
หมวดที่ 2. ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา เด็กปฐมวัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย <ol style="list-style-type: none"> 1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพ.ศ. 2540 1.2 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 1.3 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

ตารางที่ 4 (ต่อ)

องค์ประกอบ	กรอบแนวคิด
	<ol style="list-style-type: none"> 2. อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ความเป็นมาของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก 2.2 สาเหตุสำคัญที่ทำให้มีการจัดทำอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก 2.3 หลักการของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก 2.4 สาระสำคัญของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก 3. การส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้เป็น คนดี คนเก่ง ที่มีความสุข <ol style="list-style-type: none"> 3.1 กระบวนการเรียนรู้ที่พึงประสงค์สำหรับเด็กปฐมวัย 3.2 เทคนิคการเลี้ยงดูเด็กให้เป็นคนดี คนเก่ง ที่มีความสุข 4. พัฒนาการของเด็กปฐมวัย <ol style="list-style-type: none"> 4.1 หลักการของพัฒนาการของเด็กปฐมวัย 4.2 พัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย 4.3 พัฒนาการทางด้านอารมณ์-จิตใจของเด็กปฐมวัย 4.4 พัฒนาการทางด้านสังคมของเด็กปฐมวัย 4.5 พัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย 4.6 ความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย 4.7 สติปัญญาทางศีลธรรมของเด็กปฐมวัย 5. พัฒนาการทางสมองของเด็กปฐมวัย <ol style="list-style-type: none"> 5.1 ความสำคัญของการพัฒนาสมองของเด็กปฐมวัย 5.2 ความสามารถทางสมองของเด็กปฐมวัย 5.3 การส่งเสริมพัฒนาการทางสมองของเด็กปฐมวัย 5.4 ปัจจัยที่ส่งเสริมและบั่นทอนศักยภาพทางสมองของเด็กปฐมวัย
<p>หมวดที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัย</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ลักษณะของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 1.2 ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย 1.3 หลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 1.4 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 1.5 สาระการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย

ตารางที่ 4 (ต่อ)

องค์ประกอบ	กรอบแนวคิด
	2. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กปฐมวัย
	2.1 หลักการจัดประสบการณ์
	2.2 แนวทางการจัดประสบการณ์
	2.3 การจัดกิจกรรมประจำวันสำหรับเด็กปฐมวัย
	2.4 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน
	3. การจัดสภาพแวดล้อมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
	3.1 ความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
	3.2 หลักการจัดสภาพแวดล้อมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
	3.3 แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน
	3.4 แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน
	3.5 การจัดมุมประสบการณ์ในห้องเรียนเด็กปฐมวัย
	3.6 วัสดุและครุภัณฑ์ที่ใช้ในห้องเรียน
	3.7 การเลือกวัสดุและครุภัณฑ์สำหรับเด็กปฐมวัย
	4. สื่อและของเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย
	4.1 ลักษณะสื่อสำหรับเด็กปฐมวัย
	4.2 แนวทางการเลือกสื่อสำหรับเด็กปฐมวัย
	4.3 ขั้นตอนการผลิตสื่อสำหรับเด็กปฐมวัย
	4.4 การเก็บรักษาและซ่อมแซมสื่อสำหรับเด็กปฐมวัย
	4.5 ของเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย
	4.6 คุณสมบัติของเล่นที่ดีสำหรับเด็กปฐมวัย
	4.7 การเก็บรักษาของเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย
	4.8 การประดิษฐ์ของเล่นโดยใช้วัสดุธรรมชาติในท้องถิ่น
	4.9 การประดิษฐ์ของเล่นจากวัสดุท้องถิ่นหรือวัสดุเหลือใช้
	5. การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย
	5.1 วัตถุประสงค์ของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย
	5.2 หลักการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย
	5.3 ขั้นตอนการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย
	5.4 เทคนิควิธีการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย
	5.5 แนวทางการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย
	ประโยชน์ของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

ตารางที่ 4 (ต่อ)

องค์ประกอบ	กรอบแนวคิด
หมวดที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับการดูแลและการให้การบริการแก่เด็กปฐมวัยและบุคลากร	<ol style="list-style-type: none"> 1. การคัดเลือกและการพัฒนาความรู้ให้แก่ผู้ดูแลเด็ก <ol style="list-style-type: none"> 1.1 คุณสมบัติของผู้ดูแลเด็ก 1.2 หลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้ดูแลเด็ก 1.3 บทบาทหน้าที่ของผู้ดูแลเด็ก 1.4 ความสำคัญของการพัฒนาผู้ดูแลเด็ก 1.5 การพัฒนาความรู้ให้แก่ผู้ดูแลเด็ก 2. การจัดสวัสดิการสำหรับผู้ดูแลเด็กและเด็กปฐมวัย <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ความหมายของการจัดสวัสดิการ 2.2 วัตถุประสงค์ของการจัดสวัสดิการสำหรับผู้ดูแลเด็ก 2.3 หลักการจัดสวัสดิการสำหรับผู้ดูแลเด็ก 2.4 สวัสดิการที่จัดให้กับผู้ดูแลเด็ก 2.5 สวัสดิการสำหรับเด็กปฐมวัย 2.6 การจัดบริการอาหารสำหรับเด็กปฐมวัย 3. การดูแลสุขภาพอนามัยสำหรับเด็กปฐมวัย <ol style="list-style-type: none"> 3.1 การตรวจสุขภาพประจำวันให้แก่เด็กปฐมวัย 3.2 การดูแลสุขภาพฟันของเด็กปฐมวัย 3.3 โรคติดต่อที่เกิดขึ้นกับเด็กปฐมวัย 3.4 การได้รับวัคซีนของเด็กปฐมวัย 3.5 ยาและอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับเด็กปฐมวัย 3.6 การปฐมพยาบาลแก่เด็กปฐมวัย 4. โภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัย <ol style="list-style-type: none"> 4.1 ความสำคัญของอาหารที่มีต่อเด็กปฐมวัย 4.2 อาหารหลัก 5 หมู่ 4.3 การจัดบริการน้ำดื่มสำหรับเด็กปฐมวัย 4.4 ปริมาณอาหารที่เด็กควรได้รับในหนึ่งวัน 4.5 การปลูกฝังนิสัยการบริโภคที่ดีให้กับเด็กปฐมวัย 4.6 โทษของการรับประทานอาหารที่ไม่ถูกต้อง 4.7 รูปแบบของการจัดบริการอาหารกลางวันสำหรับเด็กปฐมวัย

ตารางที่ 4 (ต่อ)

องค์ประกอบ	กรอบแนวคิด
หมวดที่ 5 ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริม การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดสรรความช่วยเหลือให้แก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก <ol style="list-style-type: none"> 1.1 การจัดสรรความช่วยเหลืองานวิชาการ 1.2 การจัดสรรความช่วยเหลืองานธุรการและการเงิน 1.3 การจัดสรรความช่วยเหลืองานกิจการนักเรียน 1.4 การจัดสรรความช่วยเหลืองานอาคารสถานที่ 1.5 การจัดสรรความช่วยเหลือบุคลากร 1.6 การจัดสรรความช่วยเหลืองานความสัมพันธ์ ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองและชุมชน 2. การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ให้แก่ผู้ปกครอง <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ความสำคัญของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย 2.2 คุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้ปกครองที่มีต่อเด็กปฐมวัย 2.3 บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครอง 2.4 รูปแบบการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย 2.5 กิจกรรมการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย 3. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครอง และชุมชน <ol style="list-style-type: none"> 3.1 จุดมุ่งหมายของการสร้างความสัมพันธ์ 3.2 หลักการสร้างความสัมพันธ์ 3.3 วิธีการสร้างความสัมพันธ์ 3.4 ประโยชน์ของการสร้างความสัมพันธ์

1.2 นำกรอบแนวคิดเนื้อหาที่ได้มาสร้างคู่มือการฝึกอบรมจำนวน 5 เล่ม

1.3 นำคู่มือที่ใช้ในการฝึกอบรมที่สร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความครอบคลุมของเนื้อหา แล้วนำคู่มือที่ใช้ในการฝึกอบรมมาปรับปรุงแก้ไข เป็นฉบับสมบูรณ์

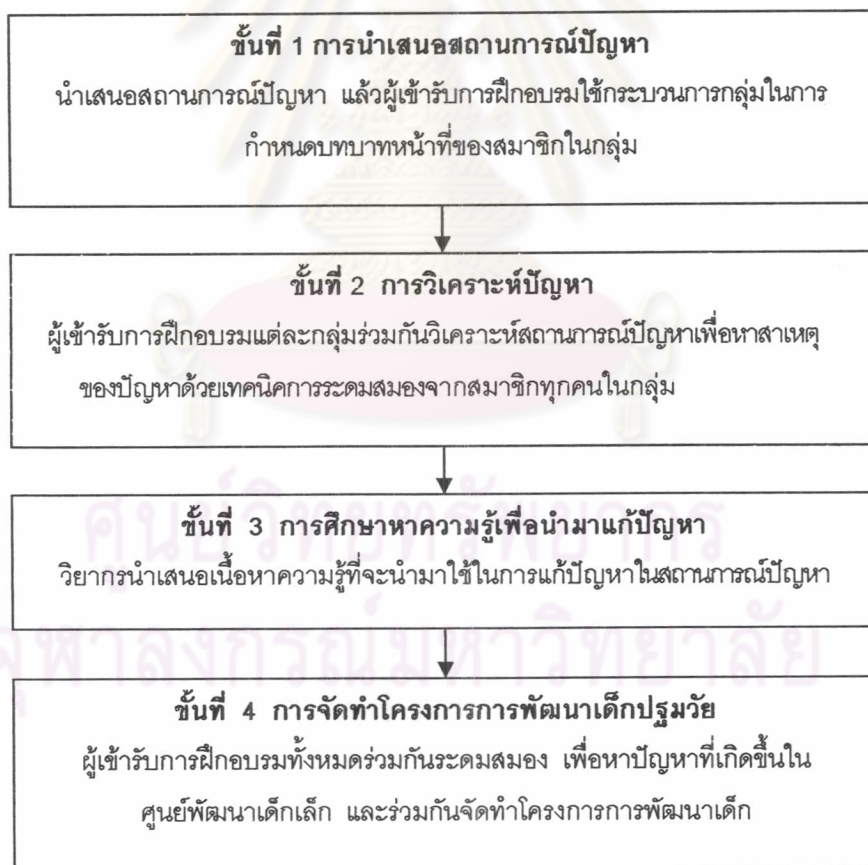
2. แผนการฝึกอบรมคณะกรรมการพัฒนาเด็กเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย
โดยใช้การเรียนรู้แบบแก้ปัญหาเป็นฐาน

แผนการฝึกอบรมคณะกรรมการพัฒนาเด็กเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย
โดยใช้การเรียนรู้แบบแก้ปัญหาเป็นฐาน ที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 12 แผน ตามกรอบเนื้อหา
ในหมวดที่ 3 หมวดที่ 4 และหมวดที่ 5 ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีของการเรียนรู้แบบแก้ปัญหาเป็นฐานของผ่องศรี เกียรติเลิศนาภา (2536), ทองจันทร์ หงส์ลดาธรรม์ (2537), Allen and Duch (1998), Duch (1995), Cowedrow (1997), อภรณ์ แสงรัมย์ (2543), มนสภรณ์ วิฑูรเมธา (2544), อุดม รัตนอัมพรโสภณ (2544), เฉลิม วราวิทย์ (2531), ทองสุข คำชนะ (2538)

2.2 ศึกษาแนวคิด หลักการ ความสามารถในการแก้ปัญหาของ สุมณ อมรวิวัฒน์ (2534), สุกัญญา ยุติธรรมนนท์ (2538), Good (1973), รุ่งชีวา สุขดี (2531), Morgan (1978), สุวัฒน์ ไกรมาก (2544), กรมวิชาการ (2534), รศนา อัจฉะกิจ (2535), Guilford (1971), Torrance (1962 อ้างถึงใน ทิศนา ขมมณี, 2545), ฉันทนา ภาคบงกช (2528), ประเวศ วัชชี (2542) เพื่อกำหนดขั้นตอนของการฝึกอบรมโดยใช้การเรียนรู้แบบแก้ปัญหาเป็นฐานรายละเอียดนำเสนอแผนภูมิที่ 8

แผนภูมิที่ 8 ขั้นตอนการฝึกอบรมคณะกรรมการพัฒนาเด็กเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้การเรียนรู้แบบแก้ปัญหาเป็นฐาน

2.2 ดำเนินการสร้างแผนการฝึกอบรมคณะกรรมการพัฒนาเด็กสังกัดเทศบาลตำบลโดยใช้การเรียนรู้แบบแก้ปัญหาเป็นฐาน จำนวน 12 แผนดังนี้

ตารางที่ 5 กรอบเนื้อหาและจุดประสงค์การฝึกอบรมคณะกรรมการพัฒนาเด็กสังกัดเทศบาลตำบล
โดยใช้การเรียนรู้แบบแก้ปัญหาเป็นฐาน

กรอบเนื้อหา	จุดประสงค์
แผนที่ 1 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่ใช้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กสามารถแก้ปัญหา เพื่อการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยที่ใช้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กจัดทำโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย
แผนที่ 2 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ให้แก่เด็กปฐมวัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กปฐมวัย 2. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กสามารถแก้ปัญหา เพื่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กปฐมวัย 3. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กจัดทำโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย
แผนที่ 3 การจัดสภาพแวดล้อม ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องการจัดสภาพแวดล้อมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กสามารถแก้ปัญหา เพื่อการจัดสภาพแวดล้อมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กจัดทำโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย
แผนที่ 4 สื่อและของเล่นสำหรับเด็ก ปฐมวัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องสื่อและของเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย 2. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กสามารถแก้ปัญหา เพื่อการจัดบริการสื่อและของเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย 3. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กจัดทำโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย
แผนที่ 5 การประเมินพัฒนาการ เด็กปฐมวัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย 2. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กสามารถแก้ปัญหา เพื่อการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย 3. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กจัดทำโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ตารางที่ 5 (ต่อ)

กรอบเนื้อหา	จุดประสงค์
แผนที่ 6 การคัดเลือกและการพัฒนา ความรู้ให้แก่ผู้ดูแลเด็ก	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องการคัดเลือกและการพัฒนาความรู้ให้แก่ผู้ดูแลเด็ก 2. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กสามารถแก้ปัญหา เพื่อการคัดเลือกและการพัฒนาความรู้ให้แก่ผู้ดูแลเด็ก 3. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กจัดทำโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย
แผนที่ 7 การจัดสวัสดิการสำหรับ ผู้ดูแลเด็กและเด็กปฐมวัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องการจัดสวัสดิการสำหรับผู้ดูแลเด็กและเด็กปฐมวัย 2. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กสามารถแก้ปัญหา เพื่อการจัดสวัสดิการสำหรับผู้ดูแลเด็กและเด็กปฐมวัย 3. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กจัดทำโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย
แผนที่ 8 การดูแลสุขภาพอนามัยสำหรับ เด็กปฐมวัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องการดูแลสุขภาพอนามัยสำหรับเด็กปฐมวัย 2. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กสามารถแก้ปัญหา เพื่อการดูแลสุขภาพอนามัยสำหรับเด็กปฐมวัย 3. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กจัดทำโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย
แผนที่ 9 โภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องโภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัย 2. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กสามารถแก้ปัญหา เพื่อการจัดบริการโภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัย 3. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กจัดทำโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย
แผนที่ 10 การจัดสรรความช่วยเหลือ ให้แก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องการจัดสรรความช่วยเหลือให้แก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กสามารถแก้ปัญหา เพื่อการจัดสรรความช่วยเหลือให้แก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กจัดทำโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ตารางที่ 5 (ต่อ)

กรอบเนื้อหา	จุดประสงค์
แผนที่ 11 การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ให้แก่ผู้ปกครอง	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ให้แก่ผู้ปกครอง 2. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กสามารถแก้ปัญหาเพื่อการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ให้แก่ผู้ปกครอง 3. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กจัดทำโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย
แผนที่ 12 การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองและชุมชน	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองและชุมชน 2. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กสามารถแก้ปัญหาเพื่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองและชุมชน 3. เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กจัดทำโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย

2.3 นำแผนการฝึกอบรมคณะกรรมการพัฒนาเด็ก เรื่อง การพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยใช้การเรียนรู้แบบแก้ปัญหาเป็นฐาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาให้ข้อคิดและข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเป็นฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การฝึกอบรมความรู้ เรื่อง การพัฒนาเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงนายกเทศมนตรีตำบลปลายพระยา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นเวลา 12 สัปดาห์ แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการฝึกอบรม

ผู้วิจัยดำเนินการฝึกอบรมคณะกรรมการพัฒนาเด็กเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยใช้การเรียนรู้แบบแก้ปัญหาเป็นฐาน ตามแผนการฝึกอบรมที่สร้างขึ้น จำนวน 12 แผน ใช้เวลา 1 สัปดาห์ ระหว่างวันที่ 24 - 28 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2546 ในขณะที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อวิเคราะห์ปัญหาในสถานการณ์ปัญหา ผู้วิจัยในฐานะวิทยากรประจำกลุ่ม จะทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน สังเกตและบันทึกกระบวนการแก้ปัญหา

เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยของกลุ่ม นอกจากนี้ในแต่ละแผนผู้วิจัยมีการทดสอบความรู้เรื่อง
ที่ฝึกอบรมแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลังการฝึกอบรมทุกแผน ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ทดสอบความรู้คณะกรรมการพัฒนาเด็กก่อนเข้ารับการฝึกอบรมด้วยแบบทดสอบความรู้
เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย

2. ทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาก่อนเข้ารับการฝึกอบรมด้วยแบบทดสอบ
ความสามารถในการแก้ปัญหาเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการจัดทำโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย

หลังเข้ารับการฝึกอบรมเนื้อหาทั้ง 5 หมวด คณะกรรมการพัฒนาเด็กมีการจัดทำ
โครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย จำนวน 5 โครงการ เป็นเวลา 11 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน
ในช่วงเวลา 13.00 – 16.00 น. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

2.1 คณะกรรมการพัฒนาเด็กมีการจัดทำโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย 5 โครงการดังนี้

2.1.1 โครงการการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย

2.1.2 โครงการการปรับปรุงสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

2.1.3 โครงการการผลิตสื่อและของเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย

2.1.4 โครงการการดูแลสุขภาพอนามัยของเด็กปฐมวัย

2.1.5 โครงการการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.2 ขณะที่คณะกรรมการพัฒนาเด็กจัดทำโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยดำเนินการ
การบันทึกผลการปฏิบัติงานด้วยแบบบันทึกผลการปฏิบัติงานในโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย
ในประเด็นดังนี้

2.2.1 ขั้นตอนการจัดทำโครงการ

2.2.2 ผลที่ได้รับจากการดำเนินงาน

2.2.3 ปัญหาอุปสรรคจากการดำเนินงาน

3. สัปดาห์ที่ 12 เสร็จสิ้นการจัดทำโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยดำเนินการ
ทดสอบความรู้เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย ทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาเพื่อการพัฒนา
เด็กปฐมวัย และประเมินความคิดเห็นของคณะกรรมการพัฒนาเด็กด้วยแบบประเมินผลการฝึกอบรม
เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ตารางที่ 6 ขั้นตอนการดำเนินการการฝึกอบรมคณะกรรมการพัฒนาเด็กสังกัดเทศบาลตำบล
โดยใช้การเรียนรู้แบบแก้ปัญหาเป็นฐาน

วัน / เดือน / ปี	ขั้นตอนการดำเนินการการฝึกอบรม
สัปดาห์ที่ 1 24 / พฤศจิกายน / 2546	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปฐมนิเทศผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อชี้แจงรายละเอียดการฝึกอบรม 2. ทดสอบความรู้ก่อนเข้ารับการฝึกอบรมด้วยแบบทดสอบความรู้เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย 3. ทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาก่อนเข้ารับการฝึกอบรมด้วยทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย 4. ดำเนินการฝึกอบรมความรู้หมวดที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเพื่อการฝึกอบรม <ul style="list-style-type: none"> - กระบวนการแก้ปัญหา - กระบวนการกลุ่ม - การระดมสมอง - การจัดทำโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย
สัปดาห์ที่ 1 25 / พฤศจิกายน / 2546	<ol style="list-style-type: none"> 1. ดำเนินการฝึกอบรมความรู้หมวดที่ 2 ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามลำดับเนื้อหา ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย - อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก - การส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้เป็น คนดี คนเก่ง ที่มีความสุข - พัฒนาการของเด็กปฐมวัย - พัฒนาการทางสมองของเด็กปฐมวัย
สัปดาห์ที่ 1 26 / พฤศจิกายน / 2546	<ol style="list-style-type: none"> 1. ดำเนินการฝึกอบรมความรู้หมวดที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัย ตามลำดับเนื้อหา ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย - การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กปฐมวัย - การจัดสภาพแวดล้อมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก - สื่อและของเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย - การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย 2. คณะกรรมการพัฒนาเด็กมีมติจัดทำโครงการ การพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - โครงการการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย - โครงการการปรับปรุงสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย - โครงการการผลิตสื่อและของเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย

ตารางที่ 6 (ต่อ)

วัน / เดือน / ปี	ขั้นตอนการดำเนินการฝึกอบรม
สัปดาห์ที่ 1 27 / พฤศจิกายน / 2546	<ol style="list-style-type: none"> ดำเนินการฝึกอบรมความรู้ หมวดที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับการดูแลและการให้บริการแก่เด็กปฐมวัยและบุคลากร ตามลำดับเนื้อหา ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - การคัดเลือกและการพัฒนาความรู้ให้แก่ผู้ดูแลเด็ก - การจัดสวัสดิการสำหรับผู้ดูแลเด็กและเด็กปฐมวัย - การดูแลสุขภาพอนามัยสำหรับเด็กปฐมวัย - โภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัย คณะกรรมการพัฒนาเด็กมีมติจัดทำโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - โครงการการดูแลสุขภาพอนามัยของเด็กปฐมวัย
สัปดาห์ที่ 1 28 / พฤศจิกายน / 2546	<ol style="list-style-type: none"> ดำเนินการฝึกอบรมความรู้ หมวดที่ 5 ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามลำดับเนื้อหา ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - การจัดสรรความช่วยเหลือให้แก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก - การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ให้แก่ผู้ปกครอง - การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองและชุมชน คณะกรรมการพัฒนาเด็กมีมติจัดทำโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย <ol style="list-style-type: none"> โครงการ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - โครงการการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สัปดาห์ที่ 2 1 - 5 ธันวาคม 2546	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการพัฒนาเด็กและผู้เกี่ยวข้องร่วมกันเขียนโครงการทั้ง 5 โครงการ นำโครงการเสนอต่อที่ประชุม
สัปดาห์ที่ 3 8 - 9 ธันวาคม 2546	<ol style="list-style-type: none"> จัดทำโครงการ การผลิตสื่อและของเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย จัดหาอุปกรณ์ที่นำมาใช้ในการผลิตสื่อและของเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย
สัปดาห์ที่ 4 15 - 19 ธันวาคม 2546	<ol style="list-style-type: none"> จัดทำโครงการการผลิตสื่อและของเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย คณะกรรมการพัฒนาเด็กและผู้ปกครองร่วมกันผลิตสื่อและของเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย
สัปดาห์ที่ 5 22 - 26 ธันวาคม 2546	<ol style="list-style-type: none"> จัดทำโครงการการปรับปรุงสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย โครงการนี้ถูกระงับชั่วคราวเพราะความพร้อมทางด้านสถานที่ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

วัน / เดือน / ปี	ขั้นตอนการดำเนินการฝึกอบรม
สัปดาห์ที่ 6 29 - 2 มกราคม 2547	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำโครงการการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2. คณะกรรมการพัฒนาเด็กร่วมกันจัดทำแผนพับสารสัมพันธ์ฉบับร่าง
สัปดาห์ที่ 7 5 - 9 มกราคม 2547	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการพัฒนาเด็กจัดทำแผนพับฉบับสมบูรณ์ 2. นำแผนพับสารสัมพันธ์ฉบับที่ 1 แจกให้กับผู้ปกครอง
สัปดาห์ที่ 8 12 - 16 มกราคม 2547	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการพัฒนาเด็กร่วมกันจัดทำโครงการการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยการจัดทำสาระการเรียนรู้รายปีสำหรับเด็กอายุ 3 ขวบ
สัปดาห์ที่ 9 12 - 16 มกราคม 2547	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการพัฒนาเด็กร่วมกันจัดทำโครงการการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
สัปดาห์ที่ 10 26 - 30 มกราคม 2547	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการพัฒนาเด็กร่วมกันจัดทำโครงการการดูแลสุขภาพอนามัยของเด็กปฐมวัย 2. นำหนังสือขอความร่วมมือกับสถานีนอนามัยสนับสนุนยาและเวชภัณฑ์สำหรับการปฐมพยาบาล 3. ติดต่อสถานีนอนามัยขอรับยาและเวชและเวชภัณฑ์สำหรับการปฐมพยาบาล 4. จัดทำแผนพับสารสัมพันธ์ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กุมภาพันธ์ 2547 5. จัดทำแบบประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยที่สอดคล้องกับสูตรสถานศึกษา
สัปดาห์ที่ 11 2 - 6 กุมภาพันธ์ 2547	<ol style="list-style-type: none"> 1. แจกแผนพับฉบับที่ 2 ประจำเดือน กุมภาพันธ์ 2547 ให้แก่ผู้ปกครอง 2. จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ 1 หน่วย
สัปดาห์ที่ 12 9 - 13 กุมภาพันธ์ 2547	<ol style="list-style-type: none"> 1. สรุปผลการจัดทำโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย 2. ทดสอบความรู้หลังเข้ารับการฝึกอบรมด้วยแบบทดสอบความรู้เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย 3. ทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาหลังเข้ารับการฝึกอบรมด้วยทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย 4. ให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กประเมินความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกอบรมด้วยแบบประเมินผลการฝึกอบรมเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความรู้เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย แบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย แบบประเมินผลการฝึกอบรมเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย และแบบบันทึกผลการปฏิบัติงานตามโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย นำมาวิเคราะห์ 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1

1. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยของผู้เข้ารับการฝึกอบรมก่อนและหลังการฝึกอบรมโดยการทดสอบค่าที (t-test)
2. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยของผู้รับการอบรมก่อนและหลังการฝึกอบรมโดยการทดสอบค่าที (t-test)
3. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลังการฝึกอบรมกับเกณฑ์ที่กำหนดโดยการทดสอบค่าที (t-test)
4. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยของผู้รับการอบรมหลังการฝึกอบรมกับเกณฑ์ที่กำหนดโดยการทดสอบค่าที (t-test)
5. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินผลการฝึกอบรมเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2

6. ผลการปฏิบัติงานในโครงการการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย